

Békés Városi Püski Sándor Könyvtár
Használói elégedettségmérés és
igényfelmérés a 60 év fölötti
könyvtárhasználók körében

Békés, 2017. március.

Tartalomjegyzék

1. A kérdőív tájékoztató szövege:	3
2. A kérdőív egyes pontjainak értékelése.....	3
2.1. Milyen gyakran jár könyvtárba?	5
2.2. A könyvtár mely szolgáltatásait ismeri, és melyiket vette már igénybe? Kérjük, jelölje be a táblázatban!	6
2.3. Ha szokott könyvet kölcsönözni, milyen témájú irodalomból szeretne nagyobb választékot?	6
2.4. Ha szokott újságot olvasni, mely lapot/lapokat hiányolja könyvtárunkból?	7
2.5. Milyen szolgáltatás nem érhető el könyvtárunkban, amit szívesen igénybe venne?... 8	
2.6. Mivel tölti szívesen szabadidejét? Kérjük, sorolja fel!.....	8
2.7. Milyen rendezvényeken venne részt szívesen? Több választ is megjelölhet.	9
2.8. Milyen tanfolyamokon venne részt szívesen? Több választ is megjelölhet.	10
2.9. A jövőben szeretnénk átrendezni a könyvtár tereit. Ha szívesen részt venne a tervezéssel kapcsolatos kötetlen beszélgetésben, kérjük, jelölje be!	10
2.10. Bármilyen észrevétele van a könyvtárral, szolgáltatásainkkal kapcsolatban, kérjük, ossza meg velünk!	10
3. Összegzés	11

A kérdőív célja a 60 év fölötti korosztály körében:

- könyvtárhasználati szokások felmérése
- olvasási szokások feltérképezése
- olvasói igények felmérése, észrevételek, esetleges hiányosságok feltárása
- olvasói ötletek, javaslatok gyűjtése a könyvtári szolgáltatások megújítása érdekében, ill. az olvasói terek átalakítását illetően

A kérdőívet megkapta minden, a korcsoportához tartozó, könyvtári adatbázisban szereplő email címmel rendelkező könyvtárhasználónk, valamint, hogy szélesebb körből történjen a merítés, az email címmel nem rendelkező idős embereket is megkértünk a kérdőív kitöltésére. (Egy adott időintervallumon belül, a könyvtárban megforduló 60 fölötti könyvtárhasználókat kérdeztük).

A kérdőíves felmérés 2017. március havában zajlott másik két korosztály felméréssel együtt.

1. A KÉRDŐÍV TÁJÉKOZTATÓ SZÖVEGE:

Kedves Olvasónk!

Munkatársainkkal egy olyan intézmény kialakításán munkálkodunk, ahová Ön szívesen jár és jól érzi magát.

Céljaink megvalósításához szükségünk lenne az Ön véleményére!

Segítségét köszönik a Békés Városi Püski Sándor Könyvtár dolgozói.

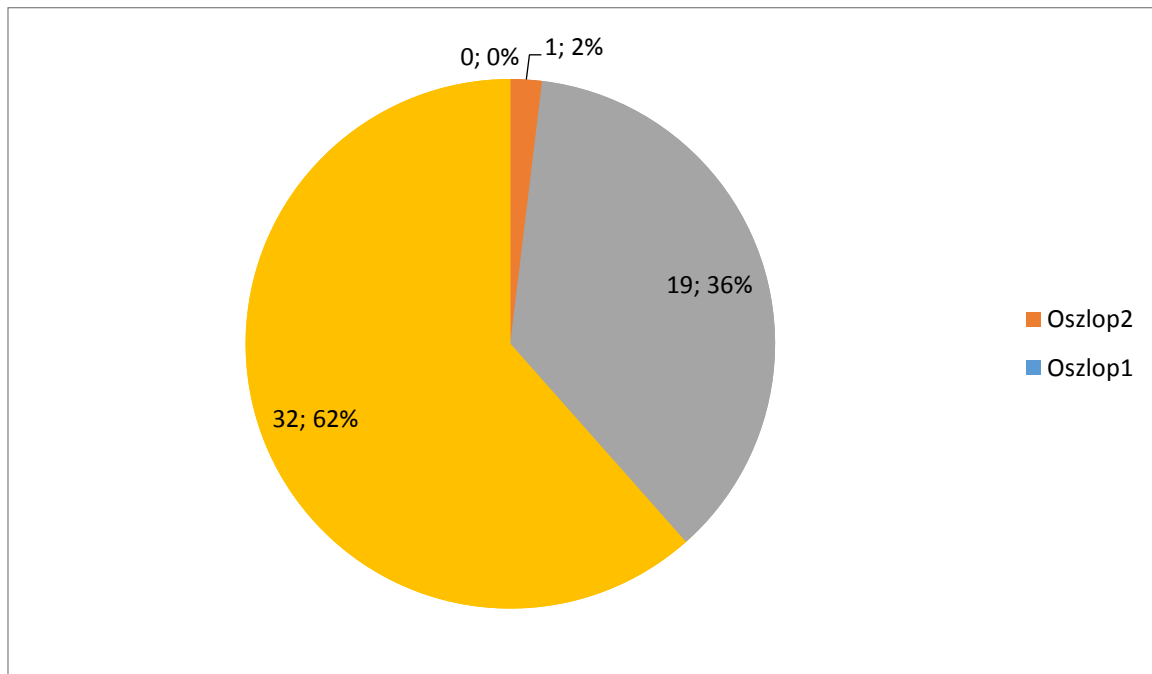
2. A KÉRDŐÍV EGYES PONTJAINAK ÉRTÉKELÉSE

Online és személyes megkeresésünkre a vizsgált 60 év fölötti korosztályból 60 fő reagált.

Az **1-4. kérdés** az olvasói összetételre vonatkozó kérdésekből állt: nők-férfiak aránya; legmagasabb iskolai végzettség, foglalkozás.

A beérkezett 60 válaszból **52 nő és 8 férfi**. A nők és férfiak aránya az összes korosztályban hasonló eredményeket hozott. A rendszeres könyvtárhasználók többsége nő.

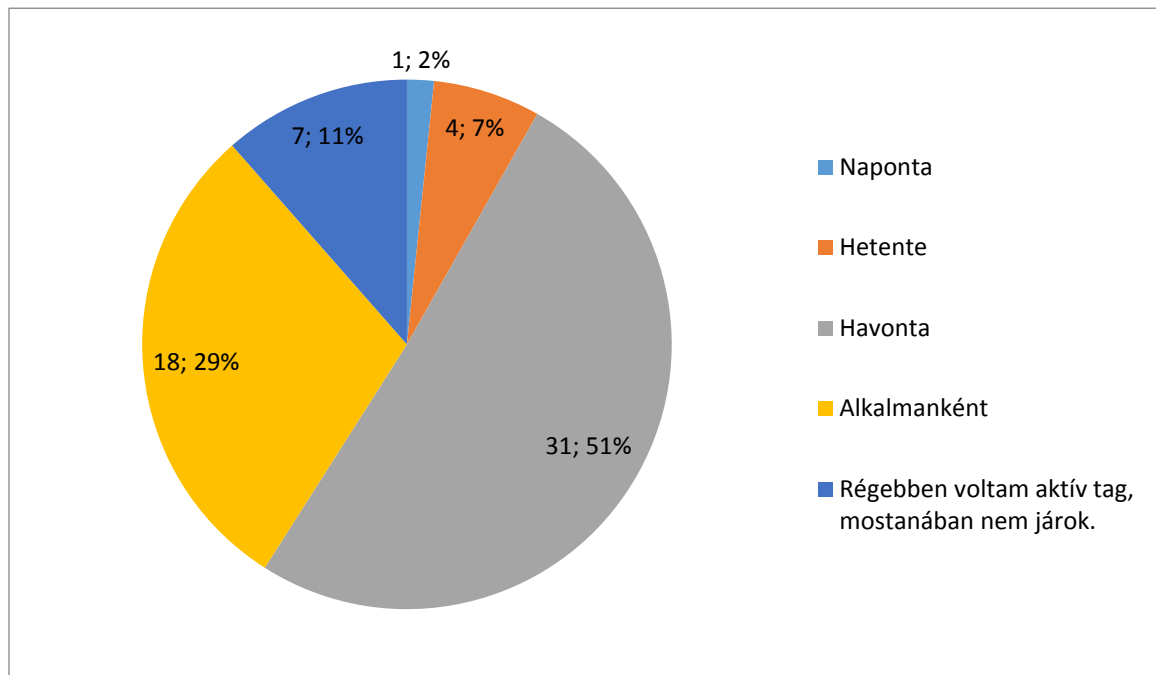
Legaktívabb válaszadók a friss nyugdíjasok, vagy nyugdíj előtt állók (38 fő). Az életkor előre haladtával csökken az aktivitás, sajnos sokakat egészségügyi problémák is akadályoznak a könyvtárba járásban.

Végzettséget tekintve 37 fő főiskolát/egyetemet végzett, 23 fő szakközépiskolát/gimnáziumot, 1 fő szakmunkásképzőt.

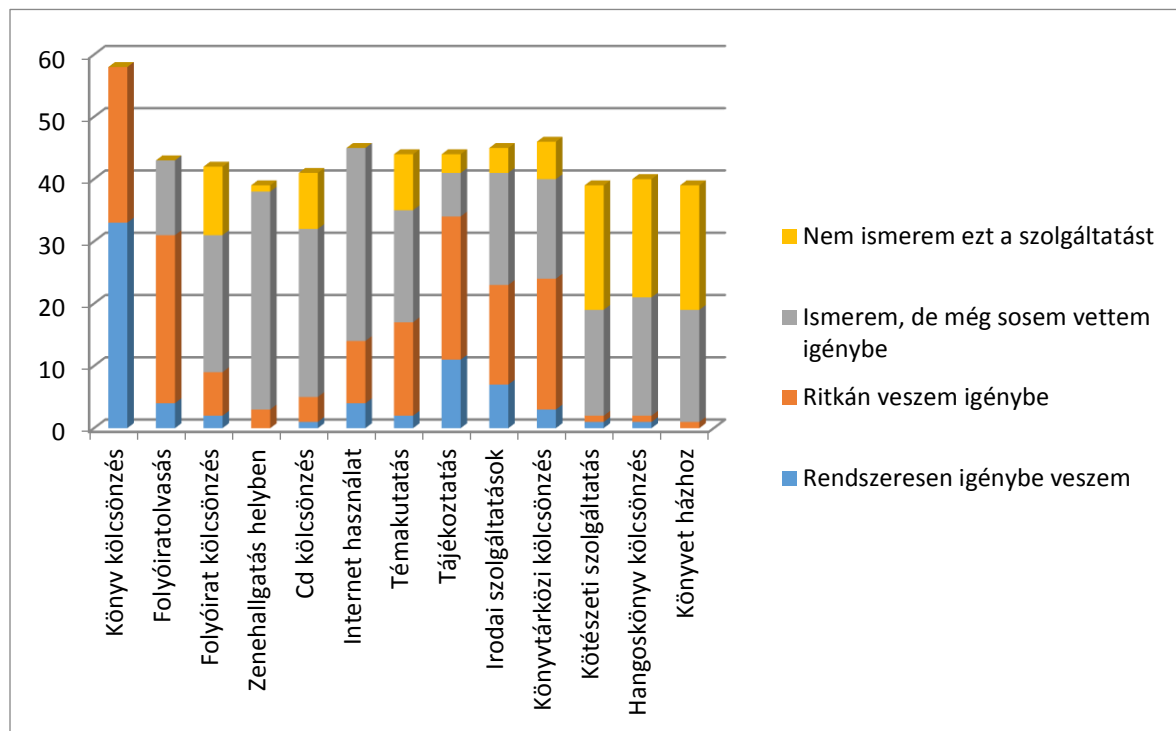
Nyugdíj mellett többen dolgoznak alkalmazottként, vagy saját vállalkozásuk van.

2.1. Milyen gyakran jár könyvtárba?

A diagramon jól látszik, hogy a többség rendszeres könyvtárhasználó. Ide soroljuk a napi, heti, havi rendszerességgel könyvtárba járókat, ez összesen 60 %-a a kérdőívet kitöltőknek. Az alkalmanként járók főként rendezvényeinket látogatják.

2.2. A könyvtár mely szolgáltatásait ismeri, és melyiket vette már igénybe? Kérjük, jelölje be a táblázatban!

A felmérés alapján a legismertebb és legtöbbet igénybe vett szolgáltatás a könyvkölcsönzés. A 60 válaszadóból 50 fő rendszeresen vagy alkalmanként kölcsönöz könyvet. Szembetűnő viszont, hogy az összes többi szolgáltatást alig-alig veszik igénybe, még ha ismerik is. Az olyan szolgáltatások, mint a hangoskönyv kölcsönzés vagy a könyvet házhoz bevezetések az idősebb korosztályra is gondoltunk. Ezzel szemben a felmérésből az derült ki, hogy sokan nem ismerik ezeket a lehetőségeket, vagy ha ismerik, még sosem éltek vele.

2.3. Ha szokott könyvet kölcsönözni, milyen témájú irodalomból szeretne nagyobb választékot?

A válaszadók többsége olyan témákat sorolt fel, melyekből, úgy gondoljuk, széles körben gyarapít könyvtárunk. Igyekszünk a könyvújdonságokat is beszerezni a lehető legrövidebb idő alatt. Mindemellett nem versenyezhetünk a nagy könyvtárakkal, akiknek többszöröse a beszerzési kerete, mint a miénk, a nagy könyváruházakhoz közeli helyen vannak így a megrendelt könyv akár már másnap az olvasó kezébe adható, mert a feldolgozást végző kollégák is többen vannak.

A válaszok közül néhányat emelnénk ki, amely megfontolandó. Keresztény irodalomból, sport és műszaki témájú könyvekből növelni lehetne a beszerzést, lenne rájuk igény. Egy másik kérés a magyar írók régebbi műveinek beszerzése. Ezek a művek megvannak, csak raktárban. Sokan nem kérik maguktól, csak csendben konstatálják, hogy nincs a szabadpolcon. Mert nem fér. Erre a problémára készülődik a megoldás a könyvtár tereinek és állományának átrendezése formájában.

2.4. Ha szokott újságot olvasni, mely lapot/lapokat hiányolja könyvtárunkból?

- nincs ilyen
- Mostanában nem járok.
- Nem szoktam újságot olvasni a könyvtárban.
- Kreatív újságokat olvastam ott, amíg aktívabb voltam.
- nem szoktam a könyvtárban újságot olvasni
- Magyar Idők
- Otthon olvasok újságot, az internetről.
- Több lakberendezési lap kellene.
- Nem szoktam.
- Ami engem érdekel minden megtalálható
- Nem olvasok ujságot
- Nem ott olvasom
- pillanatnyilag nincs ilyen.
- az általam olvasottak megtalálhatóak
- nem ismerem a választékot
- Nem hiányoltam semmit
- Népszabadság
- elég széles a választék még amikor bejártam én is újságokat olvasni.

A 6. kérdésből kiderült, hogy kevesen olvasnak folyóiratot és még kevesebben kölcsönöznek. Így erre a kérdésre kevesen válaszoltak, mert vagy megfelelő számukra a választék, vagy olyat jelöltek meg hiányként, amelyből többféle is jár könyvtárunkba. (pl. lakberendezés: Otthon, Szép Lak, Lakáskultúra, Ötlet Mozaik, Praktika)

Tervezzük, hogy a népszerű folyóiratokat, napilapokat áthelyezzük a kölcsönző térbe, hátha többek figyelmét felkelti.

2.5. Milyen szolgáltatás nem érhető el könyvtárunkban, amit szívesen igénybe venne?

A felmérés szerint, az idős korosztálynak megfelelnek a könyvtár szolgáltatási. Feladatunk, jobban megismertetni a könyvtárban rejlő lehetőségeket, hogy a szolgáltatások kihasználtsága jobb legyen.

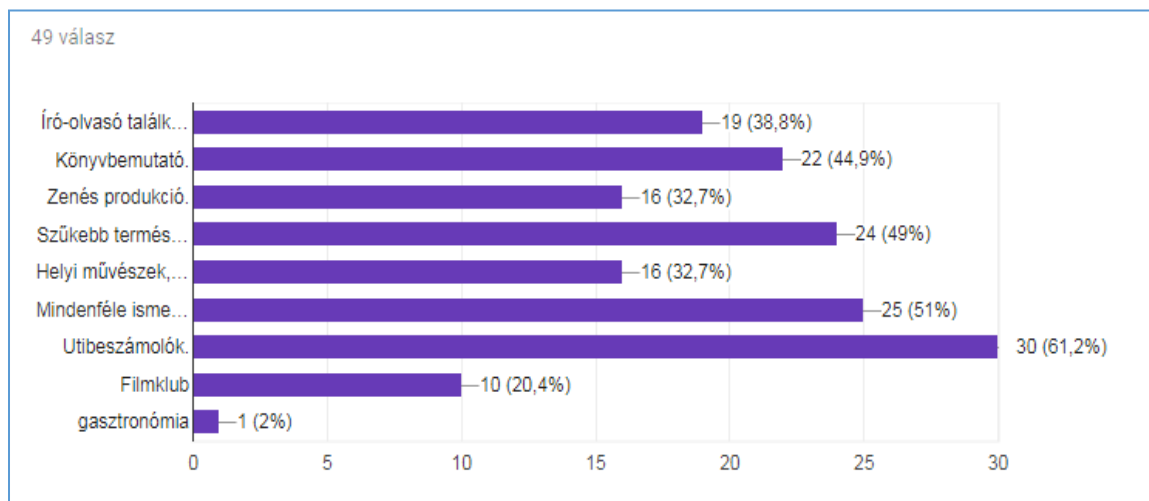
2.6. Mivel tölti szívesen szabadidejét? Kérjük, sorolja fel!

- Kertészkedés, olvasás
- Film es színház nézése.
- Nyugdíjas lévén nagyon kevés időm van. Ha több lenne, szívesen olvasnék, zenét hallgatnék, közösségi összejöveteleken vennék részt gyakrabban.
- kerékpározás úszás túrázás
- Internetezés, duci torna, újság olvasás.
- Elsősorban olvasás, valamint kötés és kertészkedés.
- Rejtvényfejtés, kézimunka, olvasás, barátnők, kirándulás....
- túrázás, aktív fizikai munka
- olvasás, sütés, főzés, unokázás, úszás
- Kertészkedés, Zene hallgatás Olvasás Filmnézés Utazás Kiállítás Koncert Rendezvények Színház Baráti összejövetel
- Kertészkedés, olvasás, rejtvény fejtés
- uszoda, olvasás, séta, internet
- internet, nyelv-tanulás
- olvasás, utazás
- kirándulás, kereszt rejtvény, olvasás, kézimunka,
- kirándulás, számítógép, olvasás
- olvasás, rejtvényfejtés, hímzés, kerékpározás
- olvasás, rejtvényfejtés, kirándulás
- olvasás, zenehallgatás, kertészkedés, barkácsolás
- olvasás, családta kutatás
- Olvasás, rejtvényfejtés, szabadban tartozkodás
- Szabás-varrás, kertészkedés, olvasás, kertészklub találkozó havonta.
- olvasás, úszás, kertészkedés
- Kézimunkázok. rejtvényt fejtök és olvasok.
- Vers és próza, komolyzene, nyelvtanulás, túrázás, rejtvényfejtés
- Olvasás, kézimunka
- Kertészkedés, kirándulás, ...
- Rajtvény fejtés, főleg sz olasz és a skandináv, és napi és heti lap olvasás .
- kézimunka, harisnyavirágokat készítek

- olvasás/magán könyvtár/ rejtvényfejtés, a könyvtár rendezvényei egy része, kertművelés
- Barkácsolás, bútor építés.
- kert, horgászat
- olvasás, kertészkedés, barátok
- olvasás,kert,Tv,Internet,rádió
- olvas,kerékpározás,rejtvényfejtés
- kertészkedés, kreatív
- olvasás, kertészkedés, varrás
- olvasás,rejtvényfejtés,kézimunka
- családtörténet írás, élő vitaműsorok rádióban és TV-ben. kertészkedés
- rejtvény, tv, int.

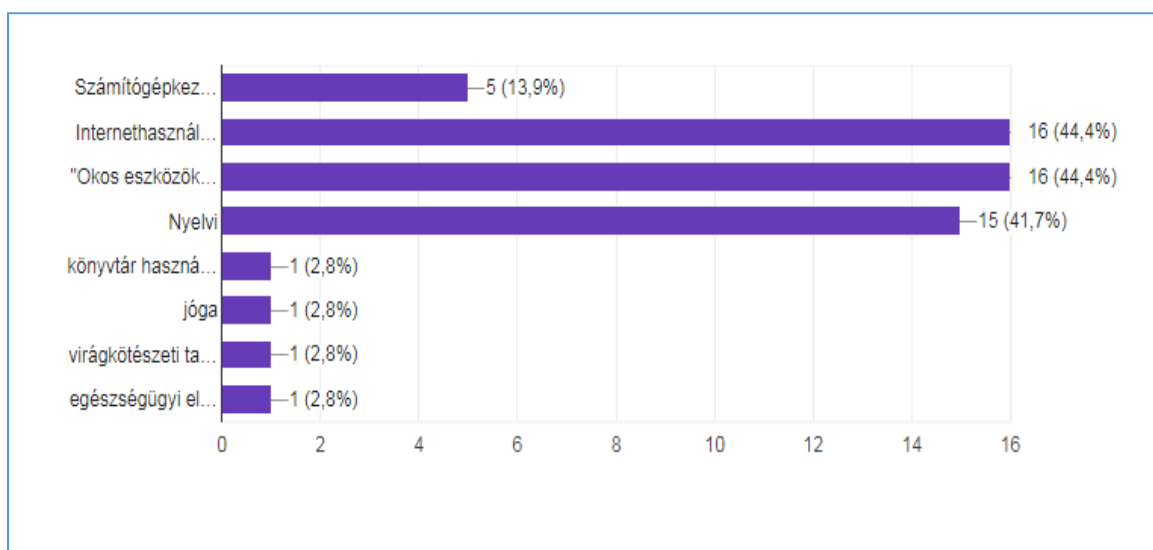
Nagyon széleskörű az érdeklődése válaszadóinknak. A legtöbben szeretnek a természetben lenni, akár kertészkedésről legyen szó, akár túrázásról. Kedvelt elfoglaltság a kézimunkázás, rejtvényfejtés, zenehallgatás és természetesen az olvasás. A gyakorlatiasabb, hétköznapiabb elfoglaltságok népszerűbbek, csak néhányan említették a kulturális rendezvényeket, és egy fő írta, hogy nyelvet tanul, tehát még idős korban is fontosnak tartja az önképzést.

2.7. Milyen rendezvényeken venne részt szívesen? Több választ is megjelölhet.

Az alkalmanként járó könyvtárhasználók többnyire rendezvényeinkre jönnek. Ők az összes válaszadó 29 %-át tették ki. Törekszünk olyan rendezvényeket tartani, melyek gyakrabban bevonzzák ezt a korosztályt is. Zenés produkció talán ritkábban van nálunk, de igény lenne rá.

2.8. Milyen tanfolyamokon venne részt szívesen? Több választ is megjelölhet.

A fenti adatokhoz hozzájön még azok véleménye, akik papíron töltötték ki a kérdőívet. Ez alapján:

- Internet használati tanfolyam: 18 fő
- Számítógéppelkezelő tanfolyam: 7 fő
- Okos eszközök: 20 fő
- Nyelvi képzés: 18 fő

Az internet és az okos eszközök használatát segítő képzések évek óta népszerűek az idősebb korosztály körében. Ilyen képzéseket gyakran szervezünk. Ami meglepő, az a nyelvi képzés iránti érdeklődés ebben a korosztályban is.

2.9. A jövőben szeretnénk átrendezni a könyvtár tereit. Ha szívesen részt venne a tervezéssel kapcsolatos kötetlen beszélgetésben, kérjük, jelölje be!

6 fő venne részt szívesen a tervezésben. Amikor aktuálissá válik az átalakítás, akkor velük felvesszük a kapcsolatot a megadott elérhetőségen.

2.10. Bármilyen észrevétele van a könyvtárral, szolgáltatásainkkal kapcsolatban, kérjük, ossza meg velünk!

csekély eredménnyel. Egy pályázat elbírálására még várunk, az részben megoldaná a problémát.

3. ÖSSZEGZÉS

A tapasztalat és a kérdőíves felmérés is azt mutatja, hogy legstabilabb könyvtárhasználók a nyugdíj előtt állók és a nyugdíjasok. A többség rendszeresen látogatja intézményünket, ki-ki a maga életritmusára szerint naponta, hetente, vagy havonta. Az alkalmanként járókat lehet aktív tagokká tenni, ha olyan rendezvényeket kínálunk, melyek felkeltik érdeklődésüket.

Fokozni lehetne a **reklámtevékenységünket** e korosztály körében is, mert ők ismerik a legkevésbé a könyvtár szolgáltatásait. Főként az újabbakat nem ismerik, mint a kötészet, hangoskönyv és a kifejezetten az idős, mozgásában korlátozott korosztály számára bevezetett „Könyvet házhoz” szolgáltatást.

A helyi, kéthetente megjelenő **Békési Újságban** lehetne **állandó könyvtári rovat**, mely propagálja nemcsak a rendezvényeket, hanem a szolgáltatásainkat és újdonságainkat is.

Egy pályázat keretében felvettük a **kapcsolatot a helyi szociális szolgáltató nyugdíjas klubjaival**. Sikertelen pályázat esetén is folytatni lehetne a kapcsolatépítést. Ennek egyik módja pl. egy kihelyezett gyűjtemény a könyvtár öregbetűs könyveiből. Tapasztalataink szerint az idősek addig járnak könyvtárba, amíg látják a betűket, utána elmaradoznak, pedig vannak öregbetűs könyveink, **hangoskönyveink**, csak nem ismerik őket. **Az öregbetűs állományt gyarapítani kell**. Lehetne felolvasást is tartani igényfelmérés alapján ezekben a klubokban, melynek célja a személyes kapcsolat, bizalom kialakítása, hátha így többen igénybe vennék a könyvet házhoz szolgáltatást.

Mindannyian tudjuk, hogy méltósággal megélt időskor feltétele nemcsak a testi jólét, de a szellemi frissesség is. A könyvtár a kifejezetten idősöknek szánt szolgáltatásaival kíván hozzájárulni a tartalmas időskor megéléséhez.